

Tradičné bývanie v Marikovej

(tlačová správa)

Dňa **17. júla 2016** usporiadalo **Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici**, v zriaďovateľskej pôsobnosti **Trenčianskeho samosprávneho kraja**, výstavné podujatie s názvom „**Tradičné bývanie v Marikovej**“. Podujatie sa konalo v rámci 24. ročníka Marikovských folklórnych slávností.

Múzeum v spolupráci s Obcou Horná Mariková pripravilo pre návštevníkov folklórnych slávností v miestnom skanzene ukážku tradičného bývania pôvodných obyvateľov obce.

Veľký vplyv na štýl bývania v Marikovej mala **valašská kolonizácia** (17. storočie). Naturálny spôsob života Valachov sa prejavil takmer vo všetkých oblastiach hmotnej i duchovnej kultúry. Základ obydlia tvoril kamenný fundament, chrániaci dom pred vlhkosťou. Naň sa postavil z drevnej guľatiny drevený zrub. Drobné špáry medzi brvnami sa poupchávali machom, trávou, šúpolím a ohádzali blatom. Príbytok mal tri základné časti: **izbu – pitvor – komoru**. Strechu tvorili do seba zapadajúce drevené šindle.

Jediná vykurovaná časť domu bola izba. V nej trávili naši predkovia najviac času. V izbe boli dve dôležité miesta – pec a stôl. V jednom kúte mali na stenách posvätné obrazy, preto tento kút sa volal „svätý kút“.

V dreveničkách bývalo naraz veľa ľudí – niekedy aj 10-15. Dom slúžil hlavne funkčne, až neskôr sa začalo dbať na estetickú funkciu príbytku. V izbe mali lavice, na ktorých sa spávalo, neskôr 1-2 postele, šaty si ukladali do truhlíc, ďalej tu boli rôzne typy kolísok, nádob, pracovného náradia. Náradie bolo aj v pitvore a v komore. V komore mávali uskladnené základné potraviny. Okrem hlavného obytného domu si ľudia stavali aj viaceré hospodárske budovy – maštaľ, chliev, kuríny, sýpky, sušiarne, stodoly, senníky, studne, atď.

Bývanie v Marikovej bolo skromné, lebo život uprostred hôr bol ťažký. Ľudia bývali v samostatných osadách – na kopaniciach. Chovali ovce, kozy, kravy, ošípané, sliepky. Chlapi pracovali ako drevorubači, pastieri, niektorí ako remeselníci. Bolo zvykom odchádzať na sezónne práce „na Dolnú zem“, počas chudobnejších rokov sa množstvo obyvateľov vysťahovalo do zahraničia – do Ameriky, Kanady, Austrálie.

Múzejnému podujatiu „Tradičné bývanie v Marikovej“ počasie neprialo, čo sa odrazilo aj na návštevnosti. Tradičnú marikovskú izbu si prišlo pozrieť **asi 55 ľudí**, z toho 10 detí.

